

PRINCIPER FÖR ÄGARSTYRNING 2022

Statens Pensionsfond har till uppgift att förbereda sig på statens pensionsutgifter och jämna ut pensionsutgifterna.

VER ansvarar för placeringen av statens pensionsmedel och hjälper staten att förbereda sig på finansieringen av de pensioner som ska betalas i framtiden. Fondens placeringsbeslut fattas i första hand utifrån fondens avkastningskrav och placeringsobjektens avkastningspotential med beaktande av risknivåerna (samt principerna och målen för ansvarsfull placeringsverksamhet).

Målen för VER:s placeringsverksamhet sätts upp i en årlig placeringsplan som fastställs av VER:s styrelse. Placeringsplanen byggs upp med beaktande av de resultatmål och verksamhetsbegränsningar som finansministeriet har fastställt för VER i en föreskrift.

De ägarpolitiska riktlinjerna gäller VER:s placeringsverksamhet, men tillämpningen i praktiken beror på tillgångsklassen. Detta syns tydligast inom de direkta aktieplaceringarna, men analyseras också ur kreditinvesterar- och fondplacerasynvinkel. När det gäller fondplaceringar riktas ägarstyrningen till kapitalförvaltaren. VER:s ägarpolicy innefattar VER:s centrala riktlinjer för och förväntningar på placeringsobjekten. VER främjar i sin placeringsverksamhet de mål som ställts upp av VER:s styrelse.

VER:s verksamhet i sina portföljbolag

VER påverkar i första hand genom att föra en dialog med portföljbolagen och delta i bolagsstämmor.

VER närmar sig ägarstyrningen ur både ansvarsfullhets- och riskhanteringssynvinkel. VER anser att det är viktigt att bolagens förvaltnings- och styrningssystem överensstämmer med corporate governance-rekommendationerna samt att bolaget uppfyller de förväntningar som VER fastställt gällande ansvarsfullhet.

En viktig uppgift för ett bolag är att se till att aktiens värde stiger på lång sikt, och en placering anses vara framgångsrik om bolagets avkastning i förhållande till den tagna risken på lång sikt är bättre jämfört med andra motsvarande företag.

Ordinarie bolagsstämman

Bolagsstämman är det centrala organet för ägarstyrning. Aktiv användning av rösträtten är det viktigaste påverkansverktyget inom ägarstyrningen. VER kan delta i bolagens bolagsstämmor eller rösta med hjälp av fullmakt. Vid bolagsstämman utövar VER sin rösträtt och väljer den ståndpunkt som är bäst med tanke på placeringsportföljens utveckling på lång sikt, också med beaktande av principerna för ägarstyrning.

Dialog med placeringsobjekten

VER följer verksamheten vid sina portföljbolag och för en dialog med dem. På så sätt bildar VER en uppfattning om portföljbolagens situation och kan vid behov ta ställning till centrala ärenden vid bolagsstämmorna och även i övrigt. VER kan också vara i kontakt med andra institutionella placerare i ärenden som gäller portföljbolaget och på så sätt sträva efter att effektivare påverka uppnåendet av målen.

Val av styrelseledamöter

Enligt en bindande föreskrift som utfärdats av finansministeriet, får en person som hör till fondens administration eller personal inte delta i egenskap av företrädare för fonden i styrelsen eller nomineringsutskottet vid ett sådant företag som utgör ett placeringsobjekt.

Vid valet av styrelseledamöter värdesätter VER yrkesskicklighet, erfarenhet och andra inbördes kompletterande egenskaper hos ledamöterna. Ledamöterna ska ha tillräckligt med tid att sköta sitt uppdrag, och en del av styrelseledamöterna ska vara oberoende.

Verkställande direktören ska i regel inte väljas till styrelsen. Styrelseordförandens och verkställande direktörens uppgifter ska tydligt skiljas åt. Bolagen ska fastställa de centrala villkoren för verkställande direktörens och ledningens anställningsförhållanden och i sina årsberättelser öppet publicera tillräckligt specifika uppgifter om de löner och arvoden som betalats till den högsta ledningen, principerna för uppsägningsersättning och pensionsförmånerna. Dessutom ska bolagen presentera eventuella belöningsssystem och redogöra för hur aktier och aktiebaserade belöningsssystem har fördelats inom bolagets ledning.

Företagets utdelningspolicy

Syftet med företagets utdelningspolicy är att främja en effektiv användning av företagets kapital utan att äventyra företagets verksamhetsförutsättningar på lång sikt. Företaget ska i regel ha en offentlig utdelningspolicy som är aktiv och målinriktad ur aktieägarens synvinkel.

Belöning av ledningen

Det ligger i ägarnas intresse att se till att företagsledningens förmåner i så hög grad som möjligt är i linje med ägarnas förmåner. Detta uppmuntrar företagsledningen till att arbeta så att ägarnas målsättningar beaktas bättre. VER anser det vara önskvärt att företagsledningen och styrelseledamöterna har ett direkt aktieinnehav i det företag som de leder.

Företagets styrelse ska utveckla och följa upp incitamentssystemet för den högsta ledningen. Syftet med incitamentssystemet är att motivera ledningen till att främja ägarvärdet på lång sikt. Incitamentssystemet ska vara långsiktigt och omspänna flera år. Årsberättelsen bör innehålla en beskrivning av företagets incitamentssystem.

VER som kreditinvesterare

VER strävar efter att främja ställningen som investerare i företagets främmande kapital och att undvika situationer där fonden vid konkurser eller motsvarande omorganisering måste använda sin rösträtt i egenskap av betydande fordringsägare.

VER som fondplacering

Inom fondplaceringarna förverkligar VER sin ägarstyrningspolicy genom att föra en aktiv dialog med kapitalförvaltarna. I s.k. klubbstrukturer för fastighets- och infrastrukturplaceringar (ett onoterat bolag som ägs gemensamt av två eller flera placerare) kan en person som hör till VER:s personal också vara styrelseledamot. VER kan vid behov utnämna en företrädare till placeringsrådet eller motsvarande sakkunnigorgan i en fond som är avsedd för långvarigt ägande, om detta anses vara nödvändigt med tanke på utövandet och övervakningen av placeringsverksamheten samt placeringsverksamhetens resultat.

Ansvarsfullhet ett villkor

VER förväntar sig att företagen ska bedriva en ansvarsfull verksamhet i enlighet med vad VER:s styrelse har bestämt om ansvarsfull placeringsverksamhet. Det att ansvarsfullheten betonas främjar företagets långsiktiga framgång samt ombesörjer även att aktieägarnas intresse och värde ökar på lång sikt. Som en del av uppföljningen av sin placeringsstrategi strävar VER för sin del efter att främja att företagen som VER äger beaktar de förväntningar på ansvarsfullhet som ingår i VER:s mål.

Placeringsobjekten omfattas i tillämpliga delar av följande förväntningar på ansvarsfullhet enligt VER:s mål:

Direkta placeringar:

1. Mänskliga rättigheter
 - a. Placeringsobjektet respekterar de mänskliga rättigheterna.
 - b. Placeringsobjektet identifierar väsentliga risker förknippade med mänskliga rättigheter, rapporterar möjliga överträdelser och vidtar tillräckliga korrigerande åtgärder.
2. Klimatförändringen
 - a. Placeringsobjektet integrerar klimatförändringen som en del av strategin och riskhanteringen.
 - b. Placeringsobjektet rapporterar väsentliga klimatrisker i enlighet med TCFD-ramverket¹.
3. Skatterelaterad ansvarsfullhet
 - a. Placeringsobjektet bedriver ingen aggressiv skatteplanering som strider mot den internationella skattelagstiftningens anda.
 - b. Placeringsobjektet rapporterar landspecifikt om sina skatteförfaranden.

Fondplaceringar:

1. Aktivt ägande
 - a. Fondbolaget utövar vid behov sin rösträtt vid bolagsstämmorna och främjar sina hållbarhetsmål genom diskussioner med sina portföljbolag.
2. Rapportering
 - a. Fondbolagen ska utveckla sin rapportering i riktning mot TCFD-ramverket samt rapportera om sina påverkansåtgärder och resultaten av dem.
3. Hantering av hållbarhetsrisker
 - a. Fondbolagen integrerar väsentliga ESG-faktorer i sitt placeringsbeslutsfattande.

¹ TCFD (Task Force on Climate-Related Financial Disclosures). TCFD är en internationell rapporteringsrekommendation med fokus på hot och möjligheter i samband med klimatförändringen.